

ŞİLİ ÜLKE PROFİLİ

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü**

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	4
3. DIŞ TİCARET	7
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	12
5. TÜRKİYE ile TİCARET	14
EKLER:	18

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	ŞİLİ
Yüzölçümü	756.096 km2
Nüfusu	20,21 milyon (2025 tahmini)
Başkenti	Santiago
Eyaletler	Aisen del General Carlos Ibanez del Campo, Antofagasta, Araucania, Arica y Parinacota, Atacama, Biobio, Coquimbo, Libertador General Bernardo O'Higgins, Los Lagos, Los Rios, Magallanes y de la Antartica Chilena, Maule, Region Metropolitana (Santiago), Tarapaca ve Valparaiso
Devlet Başkanı	Gabriel Boric
Yönetimi	Başkanlık tip Cumhuriyet
Dili	İspanyolca
Dini	Roma Katolikleri %89, Protestanlar %11, Museviler ve diğer
Para Birimi	Şili Pezосу (CLP)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: APEC, BIS, CAN (associate), CD, CELAC, FAO, G-15, G-77, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (national committees), ICCT, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), LAES, LAIA, Mercosur (associate), MIGA, MINUSTAH, NAM, OAS, OECD (enhanced engagement), OPANAL, OPCW, Pacific Alliance, PCA, SICA (observer), UN, UNASUR, UNCTAD, UNESCO, UNFICYP, UNHCR, UNIDO, Union Latina, UNMOGIP, UNTSO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO

Coğrafi Konum

İsmi Aymara dilinde "dünyanın bitimi" anlamına gelen "chilli" kelimesinden gelen Şili, Güney Amerika'nın güneybatı kıyısında yer almakta olup, Atlantik ve Pasifik Okyanusları arasında stratejik bir konuma sahiptir. Arjantin ile 5.308 km, Bolivya ile 860 km ve Peru ile 171 km sınıra sahip olan ve 6.435 km kıyı uzunluğu olan Şili, kıyılarda çok yüksek olmayan dağların, orta kesimlerde verimli vadilerin, kuzeyde Atacama Çölü'nün, doğuda ise And Dağları'nın çevrelediği bir topografik yapıya sahiptir. www.mapas.mop.cl adresinden Şili ile ilgili haritalara ulaşmak mümkündür.

Siyasi ve İdari Yapı

16. yüzyılda İspanya'nın Şili'yi işgalinden önce Kuzey Şili İnkalar'ın, Orta ve Güney Şili ise Mapuçeler'in idaresi altında olup, 1810 yılında İspanya'ya karşı bağımsızlığını ilan etmesine rağmen kalıcı başarıya 1818 yılında ulaşmıştır. Pasifik Savaşı'nda (1879–1883) Peru ve Bolivya'yı yenerek kuzeydeki bölgeleri elde eden Şili'de Salvador Allende'nin başkanlığındaki hükümet 1973 yılında Augusto Pinochet'nin askeri diktatörlük rejimi ile devrilmiştir. 1990 yılında serbest başkanlık seçimi sistemine geçilene kadar ülke Pinochet tarafından idare

edilmiştir. 11 Mart 1981’de ilk Anayasa yürürlüğe girmiştir. Şili Anayasası İspanya, Fransa ve Avusturya anayasalarından esinlenerek hazırlanmıştır.

Şili’de Devlet Başkanı aynı zamanda Başbakanlık görevini de yürütmektedir. Dört yılda bir yapılan başkanlık seçimleri ile seçilen Devlet Başkanı, Bakanlar Kurulu üyelerini atama yetkisine sahiptir. İlk turu 21 Kasım 2021 tarihinde yapılan Şili Devlet Başkanlığı seçimlerinde hiç bir adayın ilk turda en az %50 oy oranını yakalayamaması üzerine en fazla oyu alan iki adayın yarıştığı 19 Aralık 2021 tarihli ikinci tur seçim sonuçlarına göre, demokratik sosyalizm ideolojisini benimseyen ve aralarında Komünist Partinin de bulunduğu sol “Apruebo Dignidad” ittifakının adayı Gabriel Boric oyların %55.8’ini alarak Devlet Başkanı seçilmiştir. Boric, görevini resmi olarak 11 Mart 2022 tarihinde devralmıştır.

Şili 16 bölgeden oluşmaktadır. Bu bölgeler Kuzeyden Güneye doğru sırasıyla, Región de Arica y Parinacota; Región de Tarapacá; Región de Antofagasta; Región de Atacama; Región de Coquimbo; Región de Valparaíso; Región Metropolitana de Santiago; Región del Libertador General Bernardo O’Higgins; Región del Maule; Región del Ñuble; Región del Biobío; Región de La Araucanía; Región de Los Ríos; Región de Los Lagos; Región de Aysén del General Carlos Ibáñez del Campo ve Región de Magallanes y la Antártica Chilena olarak adlandırılmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

2025 yılı IMF tahminlerine göre yaklaşık 20,21 milyon nüfusa sahip olan Şili’de nüfusun 2023-2050 uzun vadeli tahmin döneminde %0,19 gibi mütevazı bir oranda artması beklenmektedir. (EIU) Yaşlanan nüfus ve düşen doğum oranı nedeniyle 2023-50 yılları arasında işgücü nüfusun azalmasına neden olacağı tahmin edilmektedir.

Ülkedeki okur-yazarlık oranı %97 olup, Şili eğitim standartlarının diğer Latin Amerika ülkeleri ile kıyaslanınca daha iyi durumda olduğu görülmektedir. Nüfusun %10.8’i yoksulluk sınırının altında yaşamakta olup, gelir dağılımı adaletsizdir.

Şili nüfusunun %88’i kentlidir ve toplam nüfusun %40’ı başkent Santiago ve çevresinde yaşamaktadır. Kuzeyde ve güneyde tarımın yapılabildiği And Dağları’nın arasında kalan ovalarda ve Santiago’nun 100 km batısındaki liman şehri Valparaiso’da yerleşim yoğun iken; ülkenin kuzey ve güney uç noktalarına gidildikçe elverişsiz iklim koşulları sebebiyle nüfus yoğunluğu azalmaktadır.

Şili’de etnik çeşitlilik diğer Latin Amerika ülkelerine kıyasla daha azdır. Batı Avrupa ülkelerinden gelen göçmen nüfus, çoğunluğu oluşturmaktadır. Ülkeye özellikle 19. yüzyılda çok sayıda İngiliz, İrlandalı, Alman, Hırvat, Filistinli ve İtalyan yerleşmiştir.

Doğal Kaynaklar

Şili’nin başlıca doğal kaynakları; bakır, iyot, kereste, demir cevheri, nitrat, değerli metaller ve molibdendir. Yaban mersini, sofralık üzüm, erik, kiraz, kurutulmuş elma, midye, alabalık ve somonda dünyanın lider üreticisi ve ihracatçılarından olan Şili, güney yarım kürenin en büyük meyve, sert kabuklu meyve, salça ve dondurulmuş üzüm meyve ihracatçısıdır. Yine, balık unu, ceviz, kuru üzüm ve dondurulmuş hindi eti ve dondurulmuş istavrit ülkenin tarım ve

hayvancılık alanında öne çıkan başlıca ihraç ürünleri arasında yer almaktadır. Ülkedeki tarımsal üretim zenginliği nedeniyle, gelişmiş bir gıda işleme sanayiine de sahip olan Şili’de imalat sanayii bakır, madencilik, gıda işleme, kimyevi ürünler, ormancılık ürünleri ve su ürünleri ile sınırlıdır.

Ülke özellikle turizm açısından önemli doğal güzelliklere sahiptir. And dağları sayesinde Şili’nin büyük bir hidroelektrik enerji potansiyeli bulunmaktadır. Kıyıları boyunca ülkenin zengin balıkçılık kaynakları mevcuttur. Kuzeydeki kurak araziler maden yatakları ile bezenmiştir.

Şili’nin doğal kaynaklarının dağılımı şöyledir:

Kuzey Bölgesi: Bakır, demir cevheri, nitrat, altın, lityum, molibden, deniz ürünleri.

Orta Bölgesi: Tarım, meyve, ormanlar, hidroelektrik enerjisi, kömür, deniz ürünleri.

Güney Bölgesi: Orman, petrol, doğal gaz, kömür, hayvancılık ve deniz ürünleri.

Şiddetli depremlerin, volkanik faaliyetlerin ve tsunamilerin sıkça görüldüğü Şili’nin başlıca çevre sorunları ormanlık arazilerin tahribi, özellikle Santiago ve çevresinde endüstriyel faaliyetlerin ve taşıt emisyonlarının sebep olduğu hava kirliliği ve su arıtma sistemlerinin yetersizliği nedeniyle Maipo, Aconcagua ve Bio Bio nehirlerinde oluşan su kirliliğidir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	335,63	330,21	347,17	363,3	380,53	396,84	413,81	431,1
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	0,5	2,6	2,5	2	2,3	2,3	2,3	2,2
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	16 814	16 439	17 181	17 876	18 623	19 321	20 049	20 791
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	7,6	3,9	4,3	3,1	3	3	3	3
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-3,1	-1,5	-2,5	-2,2	-2,2	-2,5	-2,7	-2,9
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	8,7	8,5	8,6	8,3	8,2	8	7,8	7,9
Nüfus (milyon)	19,96	20,09	20,21	20,32	20,43	20,54	20,64	20,74
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	39,4	41,7	42,7	43,7	44	44,2	44,3	44,4

*Tahmini veriler

Kaynak: IMF

2025 yılında cari fiyatlara göre, 347 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH’nın 2026 yılında 363 milyar dolar olması beklenmektedir. (IMF-2025)

Şili, cari fiyatlara göre, 2025 yılı itibarıyla 190 ülke arasında dünyanın 46. büyük ekonomisidir. [ABD 1. (31 trilyon dolar), Türkiye 16. (2 trilyon dolar)] (IMF-2025)

2025 yılında sabit fiyatlara göre %2,5 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2026 yılında % 2 oranında artacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2025)

Cari fiyatlara göre Şili, 2025 yılında 17 181 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 69. sırada yer almaktadır. [Lihtenştayn 1. (231 713 \$), Türkiye 66. (18 198 \$)] (IMF-2025)

2025 yılında %4,3 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2026 yılında %3,1 olacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2025)

Siyasi istikrar, ticaret serbestisi, kişi başı gelir, yaşam standardı, basın özgürlüğü, şeffaflık ve rekabetçilik açısından Latin Amerika'nın önde gelen ekonomilerinden olan Şili'nin finans sistemi de oldukça gelişmiştir. Şili, Latin Amerika'da kredi notunu 25 yıldır A'da tutmayı başarabilen tek ülkedir.

Şili ithal ikameci ekonomi politikalarını 1970'lerin ortasında, diğer Latin Amerika ülkelerinden yaklaşık on yıl önce terk etmiş ve liberal ekonominin uygulanması doğrultusunda önemli adımlar atmıştır. Bu durum, üretim artışını ve rekabeti beraberinde getirmiş, madencilik ve balıkçılık başta olmak üzere geleneksel ihracat endüstrilerinde büyüme kaydedilmiştir. Aynı zamanda, selüloz, meyve, somon, ağaç ürünleri, şarapçılık ve metanol gibi yeni sektörlerde, hava ve gemi taşımacılığı ve turizm gibi hizmet sektörlerinde gelişme sağlanmıştır.

İhracat gelirlerinin %40'ını madencilikten, milli gelirin ise üçte birini bakırdan elde eden Şili'nin en büyük madencilik şirketi olan Codelco, tek başına dünya bakır üretiminin %10'unu gerçekleştirmektedir. GSYİH'nin %12'sini oluşturan ve ülkedeki işgücünün %12'sine istihdam sağlayan imalat sanayinde 2009 krizinde meydana gelen gerilemede sektörün küçük ve orta ölçekli şirketlerden oluşması etkili olmuş, hükümet tarafından bu üreticilere vergi kolaylıkları tanınmıştır. Kriz nedeniyle ülkenin en önemli sektörlerinden olan işlenmiş meyve-sebze ve şarap ihracatı da gerilemiştir. Hayvancılık ve balıkçılık sektörlerinin gelişmiş olduğu Şili'de işgücünün %10'u tarım sektöründe istihdam edilmektedir. Ülkede petrol üretimi 20 yıldır azalmakta olup, doğal gaz üretimi de tüketimi karşılayacak düzeyde değildir.

Ekonomik faaliyetler özellikle ülkenin orta kısmında yoğunlaşmıştır. Ülke nüfusunun %40'ını barındıran Santiago, GSYİH'nin %47'sini üretmektedir. Valparaíso bölgesindeki nüfus toplam nüfusun %10'unu oluşturmaktadır. Kuzeyde madencilik sektörünün gelişimi; güneyde somon yetiştiriciliği, turizm ve metanol üretimi, ekonomik faaliyetlerin ülke geneline yayılmasını sağlamıştır.

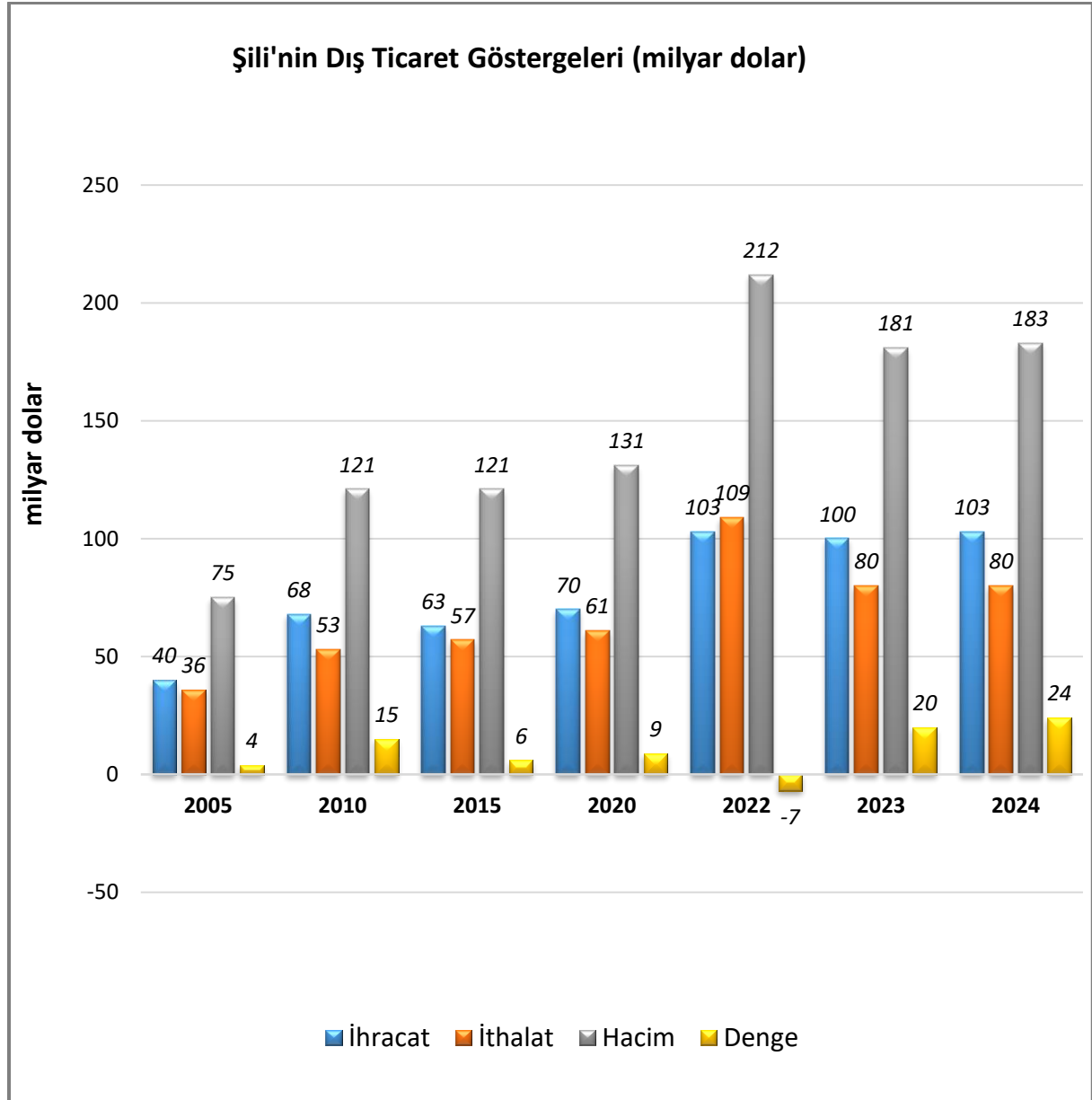
Latin Amerika'da, serbest piyasa ekonomisi modelini benimsemiş, ekonomik ve siyasi istikrara sahip yapısıyla ön plana çıkan Şili, sahip olduğu doğal kaynak zenginliği, kişi başına gelirin görece olarak yüksekliği, düşük dış borç/Gayri Safi Yurt İçi Hasıla Oranı ile Latin Amerika'nın en müreffeh ülkelerinden biri olmaya devam etmektedir.

Başlıca ticaret partnerleri ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmaları neticesinde ticaret daha da liberal hale gelmiş ve doğrudan yabancı sermaye girişi hızla artmıştır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-www.trademap.org

Şili ekonomisi büyük ölçüde dış ticarete dayalı bir yapı arz etmektedir. Halihazırda, dünyanın en çok Serbest Ticaret Anlaşmasına sahip olan Şili, dünya ticaretine, farklı kapsam ve özellikteki ikili ve çoklu tercihli ticaret düzenlemeleri yoluyla entegre olmuştur. Dünya üzerinde 4.3 Milyarlık tüketiciye erişim imkanı sunan bir ticari üs niteliğindedir. Dünya gayri safi hasılasının %86.3'ünü, dünya nüfusunun %63'ünü temsil eden 64 ülke ile 26 Serbest Ticaret Anlaşması yürürlükte olan Şili, dış ticaretinin %60'ını temsil eden Serbest Ticaret

anlaşmalarının yeniden müzakere edilmesi yönündeki çalışmalarını 2017 yılından itibaren hızlandırmıştır.

Küresel ekonomik krizin olumsuz etkilerine rağmen yıllardır dış ticaret fazlası veren Şili'nin 2012 ve 2013 yıllarında dış ticareti açık vermiş, ancak 2014 yılında yeniden toparlanma gerçekleşmiştir. Ülkenin 2020 yılında ki dış ticaret hacmi pandemi nedeniyle 131 milyar dolara gerilemiştir. 2020 yılında Şili'nin ihracatı 70 milyara dolar, ithalatı da 61 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında Şili'nin dış ticaret hacmi % 13 artarak 212 milyar dolar olmuş, 2023 yılında ise %15 azalarak 181 milyar dolara gerilemiştir.

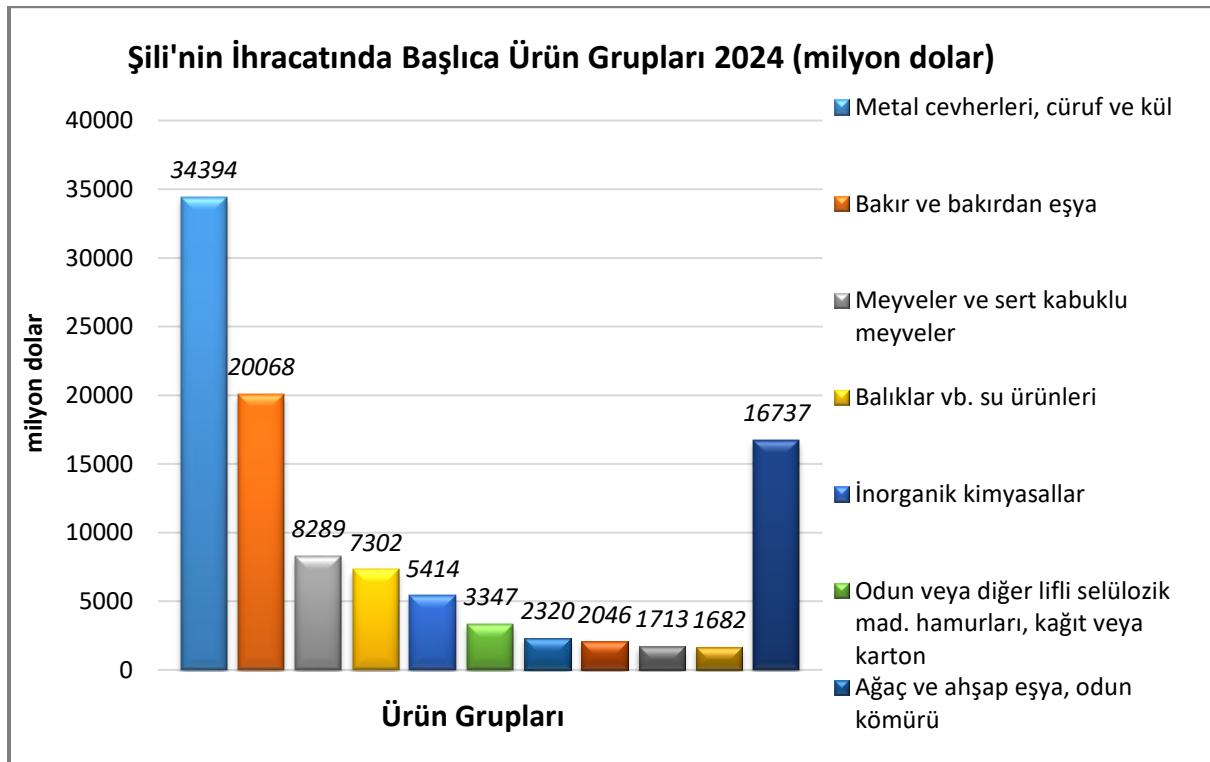
2024 yılında Şili'nin ihracatı 103 milyar dolar, ithalatı da 80 milyar dolar olarak gerçekleşmiş ve dış ticaret fazlası 24 milyar dolar olmuştur.

Ülkenin dünyaya ihracatında en önemli ürün grupları sırasıyla metal cevherleri, bakır ve bakırdan eşya, su ürünleri, meyveler, kağıt ürünleri, ahşap eşya, kimyasal ürünler, alkolsüz içeceklerdir.

Ülkenin dünyadan ithalatında en önemli ürün grupları sırasıyla makine ve aksamı, mineral yakıtlar, elektrikli makinalar, motorlu kara taşıtları, plastik mamulleri, eczacılık ürünleri, et ürünleri, demir çelik ve demir çelikten eşya, medikal cihazlardır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

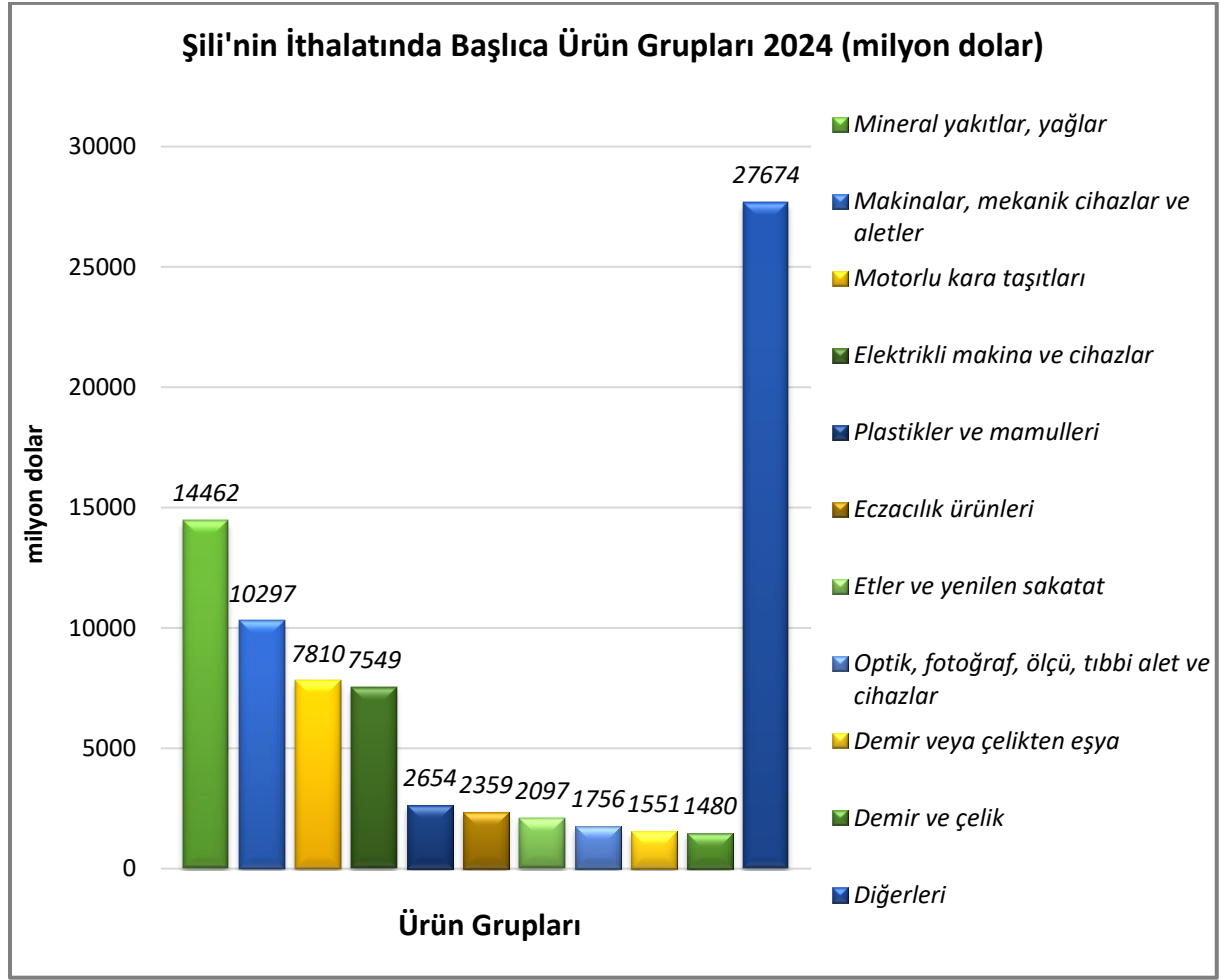
İhracat

Kaynak: Trademap-www.trademap.org

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

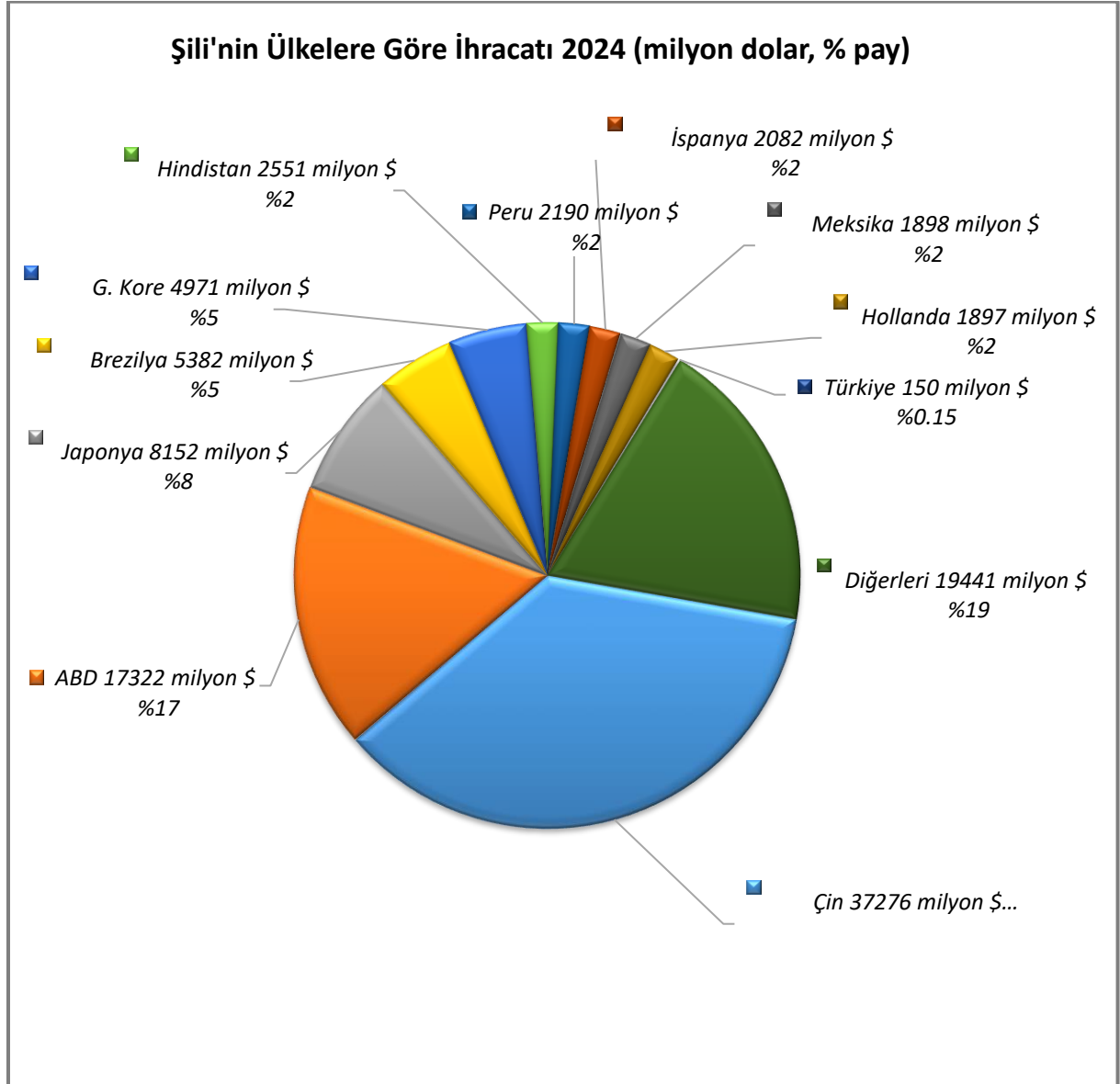

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

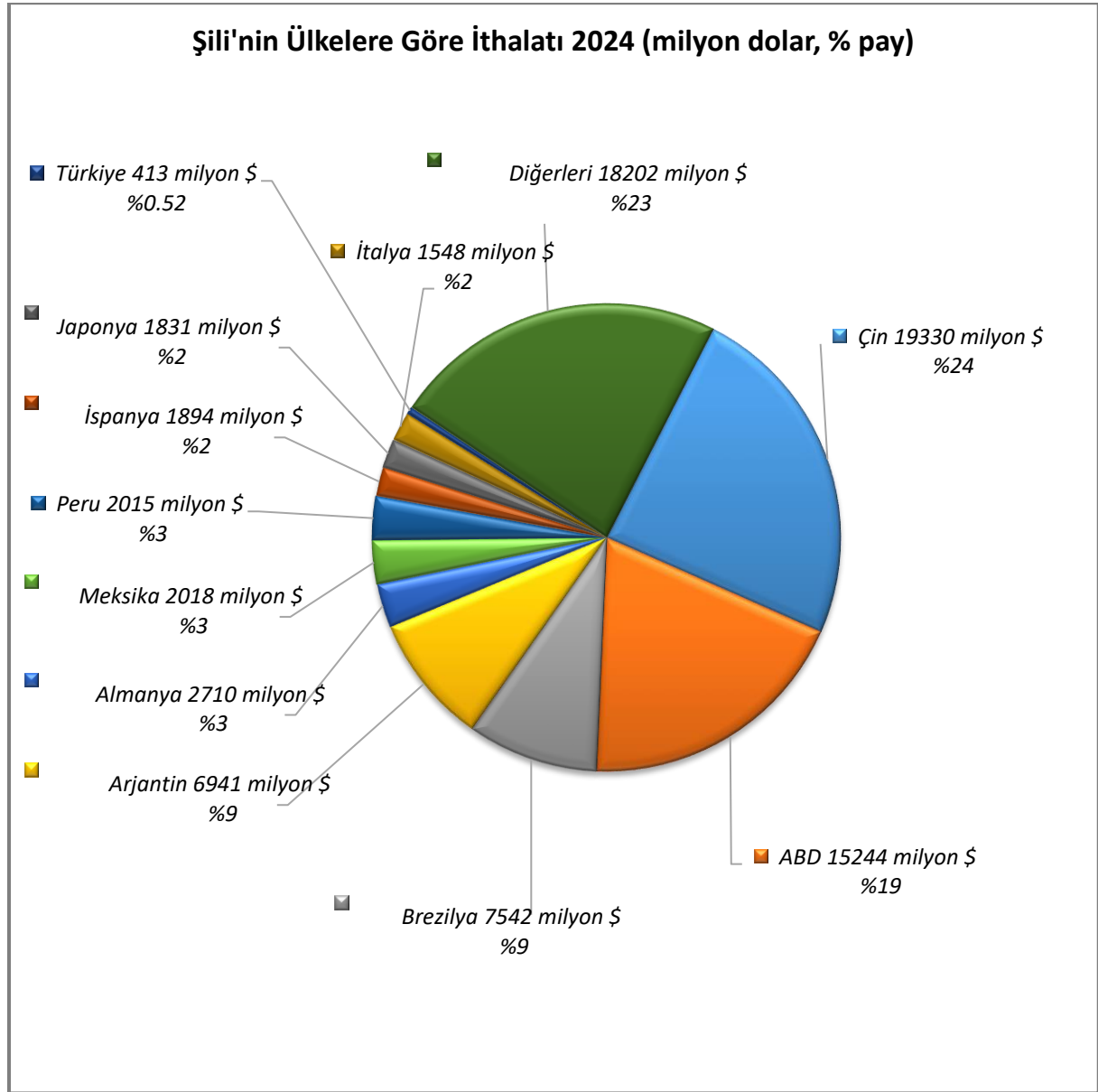
İhracat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	21 737,80	16 399,00	17 383,00	19 121,00	21 033,00	23 137,00	25 450,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	6,48	5,00	5,00	5,20	5,30	5,40	5,40
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	273 533,80	289 933,00	307 316,00	326 437,00	347 470,00	370 607,00	396 057,00
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	- 6 278,00	- 1 737,00	- 1 787,00	- 1 777,00	- 1 755,00	- 1 717,00	- 1 661,00
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	160 325,10	162 062,00	163 848,00	165 626,00	167 381,00	169 098,00	170 759,00

*Tahmin

Kaynak: EIU- Economist Intelligence Unit

Latin Amerika'nın en dışa açık ve istikrarlı ekonomilerinden biri olan Şili, yaklaşık 20 milyonluk nüfusu ile görece olarak küçük bir pazar görünümünde olmasına rağmen, ülkenin son yıllarda yürüttüğü dışa açılım politikalarının etkisiyle pazarda rekabet oldukça yoğundur. Şeffaf ve etkin bir devlet mekanizmasına ve yaygın dış ticaret kültürüne sahip bulunan Şili, iş yapma kolaylığı bakımından da bölge ülkeleri arasında öne çıkmaktadır.

Siyasi ve ekonomik açıdan bölgenin en istikrarlı ülkelerinden olan Şili'de yerli ve yabancı yatırımcılar arasında ayrımcılık yapılmamakta, yatırımcılara güvenilir bir yatırım ortamı sunulmaktadır. Bu durum yabancı sermayeyi oldukça artırmış olup, küresel krizlere rağmen ülkeye yabancı sermaye girişi hız kesmemiştir. Son yıllarda artan DYY girişleri, Şili'nin ekonomik büyümesinde ve gelişmesinde önemli rol oynamış; rekabetçilik, teknolojik gelişim ve bilgi birikimi de sağlamıştır.

- 2022 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 193 ülke arasında Şili 44. sıradadır. (İsviçre 1., Türkiye 45.) (UN-2025)
- 2024 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Şili, dünyada 176 ülke arasında 21. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 102.) (The Heritage Foundation-2025)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Şili 33. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 61.) (World Economic Forum-2025)
- 2020 verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından Şili, dünyada 190 ülke arasında 59. sıradadır. (Yeni Zelanda 1., Türkiye 33.) (Dünya Bankası-2025)
- Ayrıca Türkiye'nin 2024 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 7 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımında, Şili 4 milyon dolar ile 55. sıradadır. (ABD 1,3 milyar \$ ile 1.) (TCMB-2025)

Şeffaf ve etkin bir devlet mekanizmasına ve yaygın dış ticaret kültürüne sahip bulunan Şili GSYİH'sinin %4,6'sının oluşturduğu tahmin edilen doğrudan yabancı yatırımlar, ülkenin

ekonomik gelişiminde önemli bir role sahiptir. Şili'nin birden fazla bölgesine yönelen yatırımlar çoğunlukla enerji, telekomünikasyon ve finans sektörlerindeki projelerden oluşmaktadır. Detaylı bilgi ve istatistikler Şili Yabancı Yatırım Komitesi'nin İngilizce web sitesinde (www.ciechile.gob.cl) mevcuttur.

Serbest Bölgeler

Şili'de biri kuzey limanındaki Iquique (Bölge I) ve diğeri bir güney şehri olan Punta Arenas (Bölge XII) olmak üzere iki adet serbest bölge bulunmaktadır. Bu bölgelerde kurulu olan imalat şirketleri kurumlar vergisinden, KDV ve gümrük vergisinden muaf tutulmaktadır. Reeksport edilecek mallar vergiden muaf olmakla beraber, Şili piyasasında satılacak ürünler %19 oranında KDV'ye ve bölgeden çıkarılırken ithalat vergisine tabidir (yakın bölgelere yapılacak satışlar üzerinden CIF değerinin %0,8'i oranında alınan düşük vergiler hariç olmak üzere). Aynı istisnai hükümler Arica'da (Bölge XV) bulunan ve 2007 yılında kurulan Chacalluta ve Las Americas Sanayi Parklarındaki imalatçılar için de geçerlidir. Madencilik, balıkçılık ve finansal hizmetler gibi sektörlerde serbest bölge ayrıcalıkları uygulanmamaktadır. Serbest bölgelerde kurulu yönetim şirketleri gümrük tarifesi, KDV ve diğer ithalat vergileri, Gelir Vergisi Kanunu'nda gösterilen ilk kategori gelir vergisinden ve serbest bölgedeki faaliyetlerinde kullandıkları mal ve hizmetler üzerinden alınan KDV'den muaftırlar.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

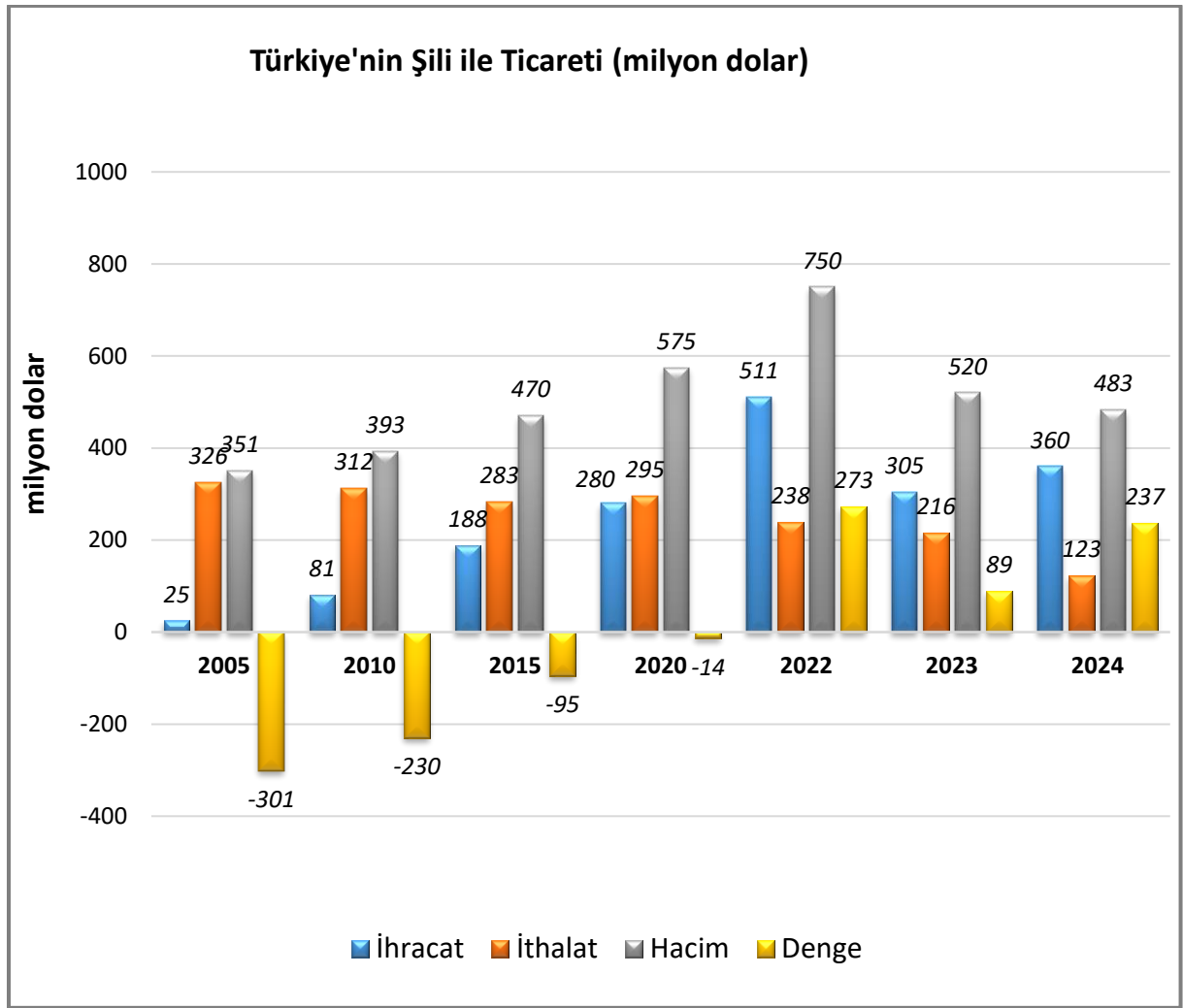
Genel Durum

Türkiye ile Şili, birbirinden çok uzak coğrafyalarda yer almasına rağmen, iki ülke halkı arasında özel bir sempati vardır. 1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti'ni ilk tanıyan Latin Amerika ülkesi Şili olmuştur. Bu davranış Türkiye'de, Şili ulusunun milli bağımsızlığı ve ülkeler arasındaki dostluğa verdiği değerin somut bir ifadesi olarak kabul edilmiş ve her iki ülke arasında 1926 yılında imzalanan Dostluk Anlaşması ile ikili ilişkilerin sağlam temelleri oluşturulmuştur. İki ülke arasındaki ticari ilişkiler ise 1970'li yıllarda başlamıştır.

Coğrafi uzaklık, doğrudan uçak seferlerinin olmaması gibi işadamlarının karşılıklı ziyaretlerini kısıtlayan etmenlere rağmen, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerde ve temaslarda artış trendi yakalanmış ve karşılıklı olarak firmaların pazara ilgisinde olumlu yönde gelişmeler olmuştur.

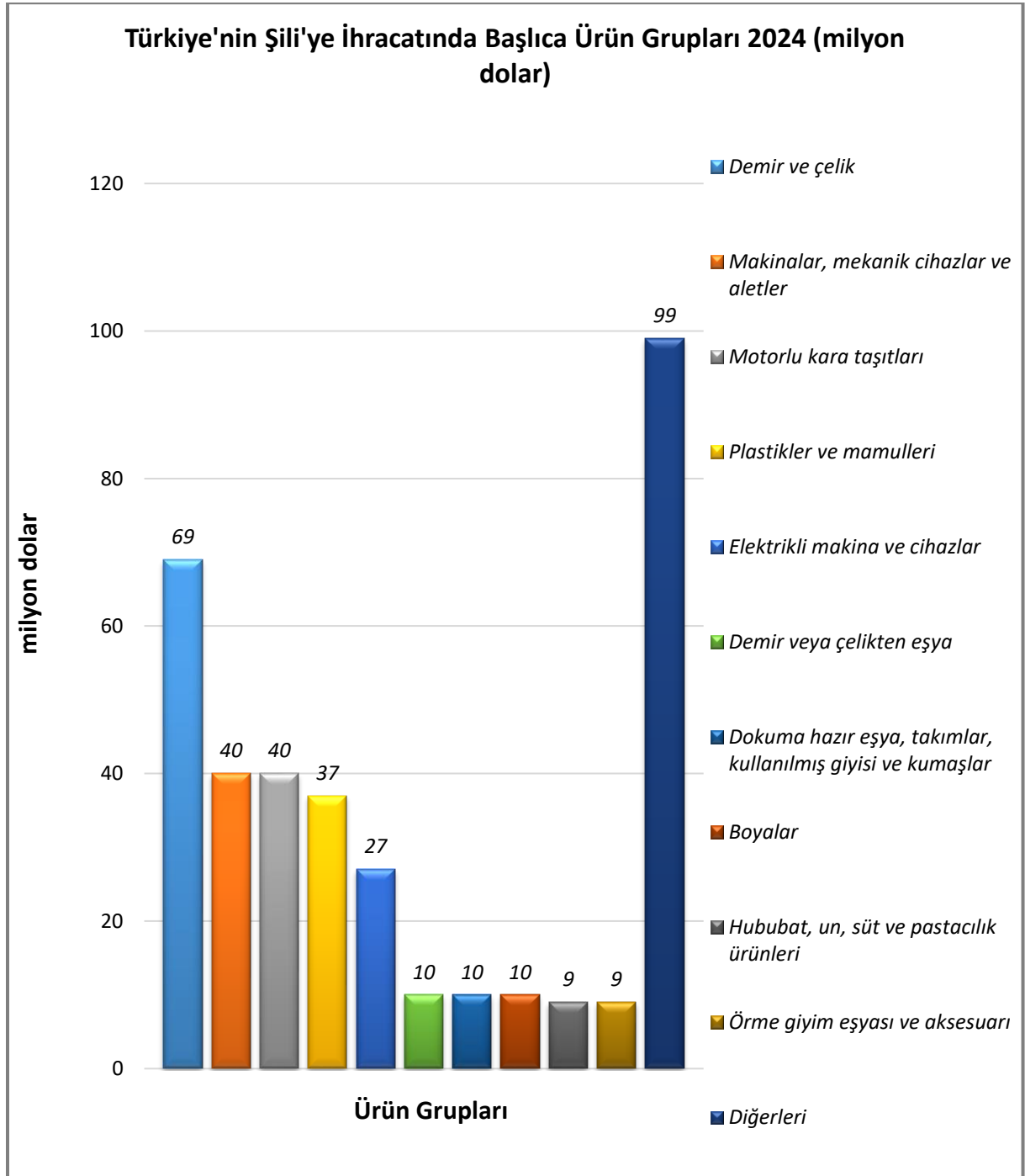
Türkiye ile Şili arasındaki ticaret yıllar itibarıyla incelendiğinde, söz konusu ülkeye gerçekleştirilen ihracatın 2009-13 yılları arasında düzenli olarak arttığı, iki ülke arasındaki ticaret hacmi 2015 yılı itibarıyla 470 milyon dolar olup, ülkemiz aleyhindeki dış ticaret açığının aynı yıl %42,6 düşüşle yaklaşık 95 milyon dolar düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. 2016 yılında ise ticaret hacmimizdeki %4 oranında gerileme ithalatımızdaki % 18 dolaylarındaki düşüşten kaynaklanmıştır. Aynı dönemde ihracatımız %16 oranında artmıştır. 2018 yılı verilerine göre, ise, 2018 yılı sonu itibarıyla Şili'ye ihracatımız 386 milyon ABD doları, Şili'den ithalatımız ise 371 milyon ABD doları düzeyine erişmiş olup iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre, %45.3 artarak 757 milyon dolara yükselmiştir. İhracatta, bir önceki yıla göre artış %51.7 olup ülkemiz, iki ülke arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının yürürlüğe girdiği tarihten bu yana, ilk defa Şili ile ikili ticarete dış ticaret fazlası verir hale gelmiştir. (DIRECON verilerine göre, iki ülke arasında 2017 yılında 520 milyon ABD doları düzeyinde gerçekleşmiş bulunan dış ticaret hacmi 2018 yılında 757 milyon dolara yükselmiş, 2018 yılında Türkiye, Şili'nin en büyük 18. ticaret partneri olmuştur. İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi, Şili'nin Panama, Malezya, Avustralya ve P4 ülkeleri ile olan ticaret hacminin önünde yer almaktadır. 2022 yılında Türkiye ile Şili arasında 750 milyon dolar olan dış ticaret hacmi, 2023 yılında %30 azalarak 520 milyon dolar olmuş, 2024 yılında da bir önceki yıla göre %7 azalarak 483 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye-Şili Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

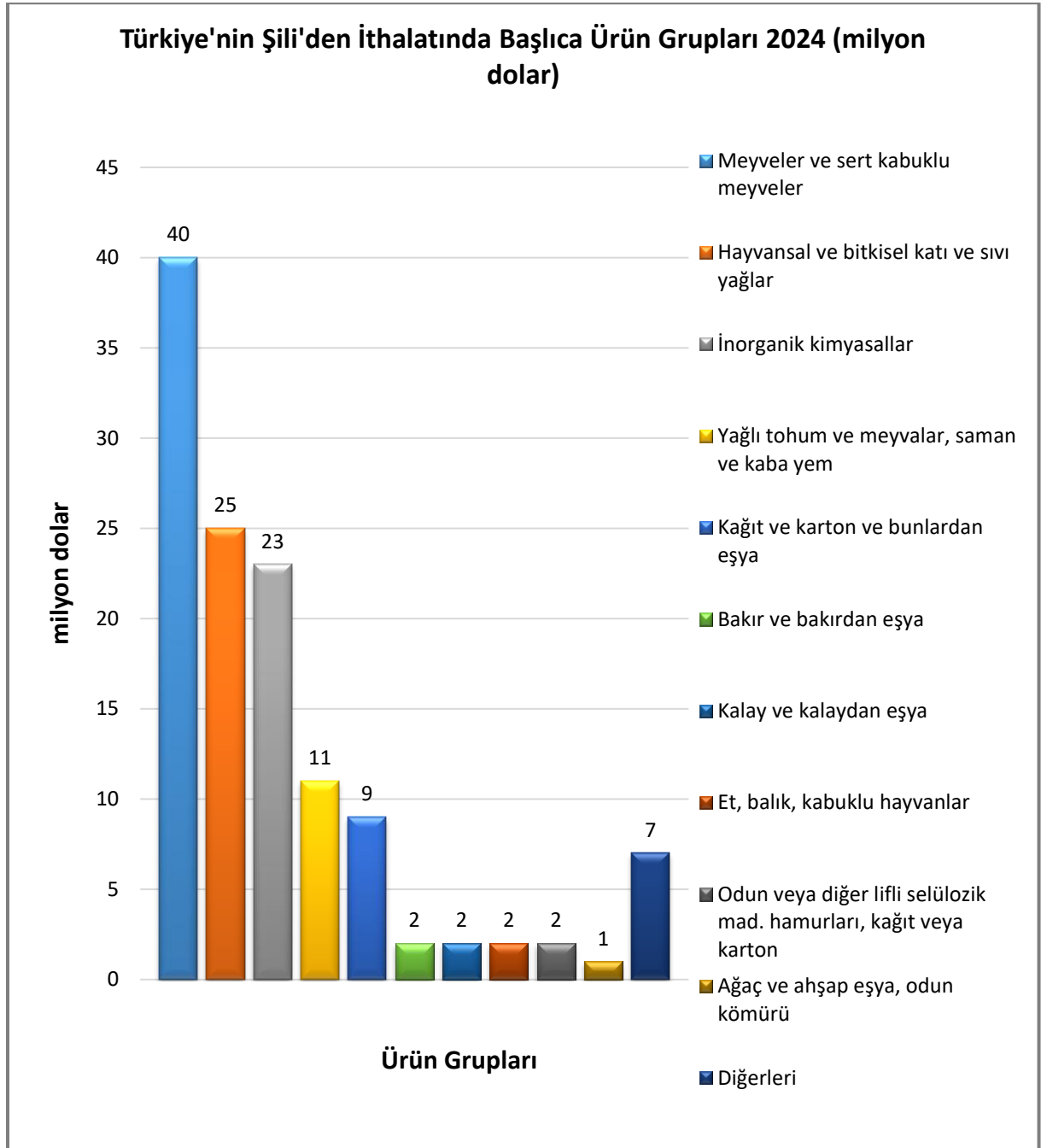
Türkiye'nin Şili'ye İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Şili'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Şili'nin İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			102 625 791	100 290 449	103 312 004	100	3
1.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	23 051 192	23 854 296	30 088 105	29,1	26,1
2.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	18 298 895	17 474 953	17 281 678	16,7	-1,1
3.	304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	3 911 883	3 854 287	3 774 627	3,7	-2,1
4.	809	Kayısı, kiraz, şeftali, erik ve çakal eriği (taze)	2 510 362	2 415 072	3 575 979	3,5	48,1
5.	4703	Sodali veya sülfatlı kimyasal odun hamuru	2 573 012	2 395 684	2 924 017	2,8	22,1
6.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	7 592 121	6 073 631	2 643 606	2,6	-56,5
7.	7402	Rafine edilmemiş bakır; elektrolitik rafine için bakır anotları	2 689 254	2 312 018	2 115 935	2	-8,5
8.	303	Balıklar (dondurulmuş)	2 057 850	1 934 626	1 918 012	1,9	-0,9
9.	2613	Molibden cevherleri ve konsantreleri	1 840 999	2 536 503	1 913 640	1,9	-24,6
10.	2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) ve üzüm şırası	1 911 130	1 527 006	1 622 332	1,6	6,2
11.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	1 646 955	1 662 400	1 554 456	1,5	-6,5
12.	2801	Flor, klor, brom ve iyot	1 104 663	1 327 894	1 440 829	1,4	8,5
13.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	862 938	1 014 459	1 433 021	1,4	41,3
14.	302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	1 056 543	1 145 253	1 186 880	1,1	3,6
15.	806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	1 861 705	954 111	1 087 236	1,1	14

Kaynak: Trademap

EK-2: Şili'nin İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			109 265 861	80 492 407	79 688 269	100	-1
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	15 174 810	7 219 195	6 300 204	7,9	-12,7
2.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	5 564 400	5 235 781	5 120 887	6,4	-2,2
3.	8703	Otomobiller	5 076 425	3 123 729	3 047 199	3,8	-2,4
4.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	3 833 490	2 776 016	2 760 887	3,5	-0,5
5.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	2 653 896	2 236 825	2 304 371	2,9	3
6.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	4 297 306	2 681 468	2 180 242	2,7	-18,7
7.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1 315 839	1 432 700	1 508 973	1,9	5,3
8.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	1 519 168	1 176 788	1 505 392	1,9	27,9
9.	201	Siğir eti (taze/soğutulmuş)	1 257 421	1 253 036	1 261 666	1,6	0,7
10.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	896 044	960 475	886 927	1,1	-7,7
11.	2613	Molibden cevherleri ve konsantreleri	524 078	662 659	843 507	1,1	27,3
12.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	3 019 125	1 192 940	743 032	0,9	-37,7
13.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	813 490	778 814	735 376	0,9	-5,6
14.	8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	220 991	483 460	715 495	0,9	48
15.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	491 962	572 685	698 513	0,9	22

Kaynak: Trademap

EK-3: Şili'nin Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% , 2024)	Değişim (% , 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		102 625 791	100 290 449	103 312 004	100	3
1.	Çin	38 915 397	37 663 275	37 275 599	36,1	- 1
2.	ABD	15 586 384	16 415 049	17 322 117	16,8	5,5
3.	Japonya	7 759 382	6 859 771	8 152 403	7,9	18,8
4.	Brezilya	4 886 408	4 658 660	5 382 295	5,2	15,5
5.	G. Kore	6 147 435	6 158 775	4 971 012	4,8	-19,3
6.	Hindistan	1 282 096	1 381 616	2 551 256	2,5	84,7
7.	Peru	2 169 458	2 234 346	2 189 530	2,1	- 2
8.	İspanya	1 531 344	1 557 525	2 082 349	2	33,7
9.	Meksika	1 876 145	1 774 783	1 898 044	1,8	6,9
10.	Hollanda	2 696 076	1 800 406	1 896 595	1,8	5,3
11.	Kanada	1 419 328	1 500 535	1 295 542	1,3	-13,7
12.	Almanya	1 095 914	1 224 305	1 288 053	1,2	5,2
13.	Fransa	948 569	1 281 711	1 185 068	1,1	-7,5
14.	Kolombiya	1 142 282	1 025 881	1 093 323	1,1	6,6
15.	İsviçre	979 975	827 680	1 036 879	1	25,3
...	...	...	...	...	...	...
34.	Türkiye	160 810	177 602	149 971	0,15	-15,6

Kaynak: Trademap-Şili verileri

EK-4: Şili'nin Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2022	2023	2024	Pay (% , 2024)	Değişim (% , 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		109 265 861	80 492 407	79 688 269	100	- 1
1.	Çin	25 227 038	17 956 508	19 330 066	24,3	7,6
2.	ABD	26 109 024	16 282 825	15 243 933	19,1	-6,4
3.	Brezilya	10 983 004	8 824 683	7 542 285	9,5	-14,5
4.	Arjantin	6 495 845	5 672 216	6 941 055	8,7	22,4
5.	Almanya	2 868 269	2 838 573	2 710 373	3,4	-4,5
6.	Meksika	2 313 115	1 766 272	2 018 146	2,5	14,3
7.	Peru	2 047 147	1 742 683	2 014 620	2,5	15,6
8.	İspanya	2 063 632	1 816 736	1 893 662	2,4	4,2
9.	Japonya	2 816 008	2 225 974	1 830 772	2,3	-17,8
10.	İtalya	1 582 187	1 443 289	1 548 323	1,9	7,3
11.	G. Kore	1 814 988	1 302 463	1 490 705	1,9	14,5
12.	Hindistan	1 506 268	1 315 092	1 244 093	1,6	-5,4
13.	Vietnam	1 318 869	1 118 237	1 165 089	1,5	4,2
14.	Kolombiya	2 243 675	1 186 252	1 127 526	1,4	- 5
15.	Fransa	1 388 158	1 197 593	1 112 782	1,4	-7,1
...	...	...	...	...	...	...
27.	Türkiye	636 961	369 488	412 539	0,52	11,7

Kaynak: Trademap-Şili verileri

Ek-5: Türkiye'nin Şili'ye İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			511 252	304 621	360 073	100	18,2
1.	7214	İnşaat demiri	53 562	8 584	29 067	8,1	238,6
2.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	16 610	17 872	22 358	6,2	25,1
3.	3916	Plastikten monofiller, ince ve kalın çubuklar ve profiller (enine kesitinin en geniş yeri > 1mm)	20 051	20 131	15 996	4,4	-20,5
4.	8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	16 333	8 242	14 503	4	76
5.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	53 979	9 356	14 148	3,9	51,2
6.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	8 611	6 672	11 641	3,2	74,5
7.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	371	650	9 851	2,7	1415,5
8.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	9 982	7 965	8 324	2,3	4,5
9.	3214	Macunlar, reçineli çimentolar ve boyacılıkta kullanılan dolgu ve sıvama maddeleri	4 940	6 511	7 620	2,1	17
10.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 686	5 085	7 285	2	43,3
11.	6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	3 915	5 245	6 950	1,9	32,5
12.	8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	7 801	5 080	6 537	1,8	28,7
13.	1902	Makarnalar ve kuskus	751	8 127	5 638	1,6	-30,6
14.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	7 423	3 442	5 464	1,5	58,7
15.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	7 841	5 259	4 419	1,2	-16

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Ek-6: Türkiye'nin Şili'den İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			238 387	215 771	123 056	100	-43
1.	802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	53 610	57 843	24 731	20,1	-57,2
2.	1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları	27 821	45 875	22 555	18,3	-50,8
3.	2834	Nitritler; nitratlar	8 523	22 534	16 528	13,4	-26,7
4.	813	Meyve (kurutulmuş) (0801, 0806'de kiler hariç)08. fasıldaki sert ve kabukluların karışımları	9 516	7 774	11 420	9,3	46,9
5.	4810	Bir veya iki yüzü kaolin (çin kili) veya diğer inorganik maddeler ile sıvanmış kağıt ve kartonlar	4 287	4 307	9 018	7,3	109,4
6.	1209	Ekim amacıyla kullanılan tohum, meyve ve sporlar	7 153	7 266	8 981	7,3	23,6
7.	1516	Diğer Bitkisel Yağlar	1 751	3 161	2 520	2	-20,3
8.	806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	1 876	2 220	2 441	2	10
9.	2825	Hidrazin ve hidroksilamin, bunların anorganik tuzları, organik bazlar, diğer metal oksitler, hidroksitler ve peroksitler	3 838	10 248	2 359	1,9	-77
10.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	36 344	9 308	2 082	1,7	-77,6
11.	8001	İşlenmemiş kalay	0	0	1 695	1,4	-
12.	1605	Hazırlanmış/konserve edilmiş kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve diğer su omurgasızları	1 911	3 183	1 666	1,4	-47,7
13.	4703	Sodali veya sülfatlı kimyasal odun hamuru	7 093	204	1 631	1,3	699,5
14.	4412	Kontrplaklar, kaplamalı levhalar ve benzeri lamine edilmiş ağaçlar	562	1 666	1 226	1	-26,4
15.	1206	Ayçiçeği tohumu	1 357	3 258	1 216	1	-62,7

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri